

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní JUDr. Věrou Šimůnkovou ve věci

žalobce: **F. H.**
bytem X

zastoupený advokátem JUDr. Emilem Flegelem
sídlem K Chaloupkám 3170/2, 106 00 Praha 10

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 11, 150 21 Praha 5

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 9. 11. 2020,
č. j. 000528/2020/KUSK/OLPPŘ/ZAM, sp. zn. SZ_000528/2020/KUSK/3,

takto:

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 11. 2020, č. j. 000528/2020/KUSK/OLPPŘ/ZAM, sp. zn. SZ_000528/2020/KUSK/3, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Emila Flegela, advokáta.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v

Shodu s prvopisem potvrzuje: H. T.

záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Kolín, odboru dopravy (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 28. 11. 2019, č. j. MUKOLIN/OD/119518/19-kav, sp. zn. OD 07859/19 17626/2019 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce shledán vinným ze spáchání jednak přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění účinném do 30. 9. 2020 (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil dne 5. 7. 2019, v 6:46 hodin, na pozemní komunikaci v obci Kolín, ulici Politických vězňů, u domu č. p. 13, ve směru jízdy ke kruhovému objezdu z nedbalosti tím, že řídil motorové vozidlo tovární značky P., registrační značky X, ačkoli byl pod vlivem alkoholických nápojů, když mu při kontrole byly zjištěny a zadokumentovány hodnoty 0,31 – 0,25 a 0,23 promile alkoholu v dechu, čímž porušil § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu, a jednak přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, kterého se dopustil na tomtéž místě, v též den i čas tím, že při řízení uvedeného vozidla u sebe neměl řidičský průkaz, čímž porušil § 6 odst. 7 písm. a) zákona o silničním provozu. Za spáchání uvedených přestupků byl žalobci uložen ve společném řízení úhrnný správní trest pokuty ve výši 12 000 Kč, správní trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu osmi měsíců od právní moci napadeného rozhodnutí a podle § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

2. Žalobce v žalobě uplatnil dva žalobní body. V prvním žalobním bodě namítá, že správní orgán I. stupně ve věci provedl dokazování mimo ústní jednání a nenařídil ve věci ústní jednání, přičemž žalobce nepoučil o právu požádat o nařízení ústního jednání, což je postup rozporný s § 80 odst. 2 a 4 zákona o odpovědnosti za přestupky. V této souvislosti žalobce poukazuje na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 29. 5. 2020, č. j. 33 A 59/2018-68. Žalobce nesouhlasí se způsobem, jakým se s obdobnou odvolací námitkou vypořádal žalovaný v napadeném rozhodnutí, tedy že žalobce na svých právech krácen nebyl, přičemž se mohl provádění dokazování mimo ústní jednání zúčastnit.
3. V druhém žalobním bodě žalobce namítá neprokázání skutku spočívajícího v tom, že u sebe neměl řidičský průkaz. Správní orgán I. stupně vyšel pouze z oznámení přestupku, přičemž jeho obsah již dále nehodnotil a v řízení nebyl proveden žádný důkaz, který by spáchání předmětného přestupku prokazoval. Žalobce uvádí, že tak nebyl zjištěn skutkový stav věci, o němž nepanují důvodné pochybnosti, neboť správní orgán I. stupně nepředestřel žádnou správní úvahu o tom, jak dospěl k závěru, že předmětný přestupek byl spáchán a jak bylo jeho spáchání žalobci prokázáno. Žalobce připomněl, že obdobnou námitku vznesl již v odvolání a nesouhlasí ani s důvody, pro které ji žalovaný neshledal důvodnou. Žalobce činí rovněž sporným to, že nebylo uvedeno přesné paragrafové znění § 6 odst. 7 písm. a) zákona o silničním provozu, když bylo pouze konstatováno, že žalobce „při řízení neměl u sebe řidičský průkaz“. V tomto postupu spatřuje žalobce též nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Žalobce nebyl uznán vinným z toho, že „nepředložil řidičský průkaz“, jak konstatoval žalovaný v napadeném rozhodnutí (a i žalobce v odvolání), opět bez jakékoliv paragrafové specifikace, o který konkrétní přestupek by se mělo jednat. V této souvislosti poukázal žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2019, č. j. 6 As 106/2019-33. Žalobce navrhuje zrušení rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a žádá přiznat náhradu nákladů řízení.

4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě k prvnímu žalobnímu bodu zrekapituloval relevantní část prvostupňového řízení a popsal, jak správní orgán I. stupně prováděl dokazování mimo ústní jednání a jak procesně postupoval žalobce. Dle žalovaného byl žalobce vyrozuměn o tom, že dokazování bude prováděno mimo ústní jednání. Žalovaný uvádí výčet práv, o nichž byl žalobce v řízení poučen, přičemž má za to, že poskytnuté poučení bylo dostatečné. Jinými slovy, pokud by žalobce chtěl, mohl se ke správnímu orgánu dostavit a svá práva uplatnit. K druhému žalobnímu bodu žalovaný uvedl, že protiprávní jednání žalobce spočívající v porušení povinnosti stanovené v § 6 odst. 7 písm. a) zákona o silničním provozu bylo prokázáno oznámením sepsaným na místě kontroly policejní hlídkou. Dle žalovaného není argumentace žalobce, že měl být uznán vinným přestupkem spočívajícím v nepředložení řidičského průkazu přílehlavá, a to proto, že běžnou praxí při zjištění jízdy pod vlivem alkoholu je odebrání řidičského průkazu, což se stát v posuzované věci nemohlo, protože žalobce neměl řidičský průkaz u sebe. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout, náhradu nákladů řízení nepožadoval.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

5. Ze správního spisu soud zjistil, že dne 7. 8. 2019 obdržel správní orgán I. stupně od Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, územního odboru Kolín (dále jen „policejní orgán“) oznámení přestupku ze dne 6. 8. 2019, z něhož se podává, že žalobce je podezřelý ze spáchání dvou přestupků, a to podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu, jehož se dopustil shora popsáním jedním, spočívajícím v jízdě pod vlivem alkoholu. Policejní orgán rovněž zkonstatoval, že žalobci nebyl zadržen řidičský průkaz, neboť jej neměl u sebe. Z přiloženého úředního záznamu policejního orgánu ze dne 5. 7. 2019 se podává, že dne 5. 7. 2019, v 6:46 hodin bylo v ulici Politických vězňů v Kolíně zastaveno shora specifikované motorové vozidlo, v jehož řidiči byl ztotožněn žalobce. Žalobce byl vyzván k předložení dokladů předepsaných pro provoz a řízení motorového vozidla, přičemž nepředložil řidičský průkaz. Na základě dechové zkoušky přístrojem Dräger 7510 č. ARKC-0190 byla zjištěna v 6:46 hodnota 0,55 promile alkoholu v dechu, v 6:52 hodnota 0,49 a v 6:58 hodnota 0,47. Žalobce policejní hlídce sdělil, že předešlý den v době mezi 17 a 18 hodinou požil 3 půllitrová piva 11°. Přílohu oznámení tvoří potvrzení o školení k práci s přístroji DrugWipe a Dräger 7510, výpis z evidenční karty řidiče, úřední záznam o kontrole řidiče podezřelého z požití alkoholických nápojů, doklady k měřidlu Dräger a tři záznamy o výsledku dechové zkoušky.
6. Příkazem ze dne 21. 8. 2019, doručeným fikcí dne 2. 9. 2019, byl žalobce uznán vinným z přestupků podle § 125c odst. 1 písm. b) a písm. k) zákona o silničním provozu, jichž se dopustil shora popsáním jednáním. Za uvedené přestupky byl žalobci uložen správní trest pokuty ve výši 12 000 Kč a správní trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu osmi měsíců od právní moci příkazu. Proti příkazu podal žalobce včasný odpor. Správní orgán I. stupně pokračoval v řízení vyrozuměním o provedení důkazů mimo ústní jednání a možnosti seznámit se s podklady před vydáním rozhodnutí. O provedení důkazů mimo ústní jednání byl dne 4. 11. 2019 sepsán protokol, podle kterého se jednání účastnil zmocněnec žalobce Jaroslav Voženílek. V průběh jednání bylo provedeno dokazování jednotlivými listinami obsaženými ve správním spise. Zmocněnec žalobce si vyžádal lhůtu k vyjádření do 15. 11. 2019. Opakovaně bylo dokazování mimo ústní jednání provedeno dne 27. 11. 2019, přičemž v tomto případě se ke správnímu orgánu I. stupně nedostavil ani žalobce ani jeho zmocněnec. Konstatovány či přečteny byly tytéž listinné důkazy.
7. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání shora uvedených

přestupků. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, o němž rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. V jeho odůvodnění k vzneseným odvolacím námitkám uvedl, že v průběhu řízení procesní vady neshledal a žalobce nebyl ani nijak krácen na svých právech, o nichž byl správním orgánem I. stupně poučen. Žalovaný připomněl, že dokazování prováděl správní orgán I. stupně opakovaně i v žalobci avizovaném termínu 27. 11. 2019, k němuž se ovšem žalobce nedostavil. Telefonickou omluvu nepovažoval žalovaný za účinně podanou. K absenci výslovného poučení o možnosti žádat nařízení ústního jednání žalovaný vyšel z toho, že žalobce byl vyrozuměn o termínu, kdy bude správní orgán I. stupně provádět dokazování, tudíž se k němu dostavit mohl. Přes nepřesnost poučení žalovaný dospěl k závěru, že žalobce újmu na svých procesních a obhajovacích právech neutrpěl. Skutek spočívající v tom, že žalobce u sebe neměl řidičský průkaz a tento na vyzvání nepředložil, měl žalovaný za prokázaný oznámením sepsaným na místě kontroly policejní hlídkou. Vyjádřil se i k odvolací námitce, v níž žalobce namítal likvidační charakter uloženého správního trestu pokuty.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

8. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a proti rozhodnutí, proti kterému je žaloba přípustná. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by bylo povinen přihlédnout i z moci úřední, soud neshledal.
9. Soud o žalobě rozhodl bez jednání, a to v souladu s § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Posouzení žalobních bodů

10. Soud se nejprve zabýval žalobní námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť vlastní přezkum rozhodnutí je možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřené o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč žalovaný rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku jeho rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní soud přihlíží i z úřední povinnosti bez námitek. Soud dodává, že podle judikatury při soudním přezkumu napadeného rozhodnutí tvoří rozhodnutí správních orgánů obou stupňů ve správním řízení jeden celek, navzájem se argumentačně doplňují, takže nepřezkoumatelnost jednoho lze kompenzovat druhým, a to v obou směrech (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2008, č. j. 2 As 20/2008-73, a rozsudek ze dne 31. 10. 2014, č. j. 6 As 161/2013-25). Žalobce spatřuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí v tom, že v prvostupňovém rozhodnutí nebylo uvedeno přesné paragrafové znění § 6 odst. 7 písm. a) zákona o silničním provozu, když bylo pouze konstatováno, že žalobce „při řízení neměl u sebe řidičský průkaz“.
11. Soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné. Je sice pravda, že v prvostupňovém rozhodnutí nejsou oba skutky rozděleny tak, aby bylo zjevné, kterým skutkem došlo k porušení kterého z uvedených ustanovení zákona o silničním provozu, nicméně vymezení skutku tak, že „řidič při řízení u sebe neměl řidičský průkaz“ je srozumitelné a odpovídá povinnosti řidiče, která je mu uložena prostřednictvím § 6 odst. 7 písm. a) téhož zákona. Z téhož skutkového základu věci vyšel rovněž žalovaný, který v napadeném rozhodnutí napravil nedostatky odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, tudíž je zjevné, v jakém jednání bylo naplnění skutkové podstaty přestupku spatřováno a jakým podkladem v řízení mělo být prokázáno. Otázka, zda popsání jednání bylo

skutečně uvedeným podkladem žalobci v přestupkovém řízení prokázáno, je otázkou věcného posouzení žalobního bodu. Jelikož nebyla shledána nepřezkoumatelnost správních rozhodnutí, mohl soud přistoupit k přezkumu napadeného rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů.

12. Stěžejní námitkou žalobce (byť v žalobě zmíněnou až jako druhou) je, že v přestupkovém řízení mu nebylo prokázáno jednání spočívající v tom, že u sebe neměl řidičský průkaz. Ze správního spisu soud zjistil, že policejní hlídka do úředního záznamu ze dne 5. 7. 2019 uvedla, že řidiči nebyl na místě zadržen řidičský průkaz, protože ho neměl u sebe. Z tohoto zjištění pak vyšel správní orgán I. stupně, který žalobce uznal vinným přestupkem podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, který představuje tzv. „zbytkovou“ skutkovou podstatu trestající jednání, které není uvedeno pod předchozími písmeny téhož odstavce zákona o silničním provozu a které sankcionuje porušení povinnosti stanovené v hlavě II zákona o silničním provozu. S ohledem na to, že se jedná o skutkovou podstatu, jejíž naplnění je nutné zjistit prostřednictvím jiných ustanovení zákona o silničním provozu, na které odkazuje, je důležité, aby správní orgán přesně uvedl ustanovení hlavy II zákona o silničním provozu, které podle jeho závěru bylo naplněno jednáním přestupce (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2017, č. j. 4 As 165/2016-46).
13. V nyní posuzované věci správní orgány obou stupňů za toto ustanovení označily § 6 odst. 7 písm. a) zákona o silničním provozu, který v rozhodném období zněl takto: *„Řidič motorového vozidla musí mít při řízení u sebe řidičský průkaz.“* Žalobce namítá, že mu porušení této povinnosti nebylo prokázáno, přičemž poukazuje na to, že existuje i další povinnost řidiče, která je mu uložena v § 7 odst. 8 zákona o silničním provozu, který zněl v rozhodném období takto: *„Řidič motorového vozidla je povinen předložit doklady podle odstavce 7 na výzvu policisty, vojenského policisty, strážníka obecní policie ve stejnokroji nebo celníka ve stejnokroji ke kontrole.“* Soud předeseílá, že je věcí správních orgánů, aby vymezily skutek, kterým se dle jejich názoru přestupce dopustil přestupku a aby označily zákonné ustanovení, které bylo vymezeným skutkem porušeno. Žalobci je třeba dát za pravdu v tom, že pokud správní orgány obou stupňů označily jako jedno z přestupkových jednání to, že žalobce neměl u sebe řidičský průkaz, bylo jejich povinností mu toto jednání v řízení prokázat. Jediným podkladem pro uznání žalobce vinným tímto přestupkem je obsah úředního záznamu policejního orgánu ze dne 5. 7. 2019.
14. Oznámení o přestupku, záznam o přestupku či úřední záznam je možné obecně považovat za dostačující důkazy o spáchání přestupku, a to za předpokladu, že v nich uvedené skutečnosti svědčí o naplnění skutkové podstaty přestupku a lze jimi jeho spáchání podložit a dále za podmínky, že v rámci přestupkového řízení není žádný z těchto podkladů jakkoliv zpochybňován (srov. obdobně závěry rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 83/2015-56, ze dne 19. 8. 2016, č. j. 6 As 144/2016-36, či ze dne 15. 8. 2019, č. j. 10 As 36/2019-33). Tento závěr správní soudy ustáleně zastávají v oblasti přestupků týkajících se překročení nejvyšší dovolené rychlosti. V nyní posuzované věci lze tento závěr obdobně aplikovat na ty části úředního záznamu a oznámení přestupku, jež se týkají jízdy žalobce pod vlivem alkoholu, doložené výsledky z měření alkoholu v dechu.
15. Podle ustálené judikatury však také platí, že úřední záznam či oznámení přestupku nelze použít jako rozhodující důkazy. Obsahem úředního záznamu je totiž jen jakási předběžná informace o věci, která slouží správnímu orgánu ke zvážení dalšího postupu. Ačkoliv tedy

správní orgán může při svém rozhodování vzít informace obsažené v úředním záznamu či oznámení přestupku do úvahy pro určité podpůrné dokreslení situace, jako rozhodující důkazy tyto dokumenty nemohou ze své povahy postačovat (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115, ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 As 22/2013-27, bod 11, či ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014-70, bod 30). Úřední záznam sám o sobě, zvláště za situace důkazní nouze, nemůže obstát, neboť se jedná o jednostranný úkon správního orgánu nemající charakter veřejné listiny, která by potvrzovala pravdivost toho, co je v ní osvědčeno nebo potvrzeno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 18/2011-54).

16. V tomto případě žalobce v podaném odvolání namítal, že mu jednání ohledně řidičského průkazu nebylo prokázáno. Žalovaný se sice touto odvolací námitkou zabýval, soud se však s jeho závěry neztotožňuje, a to proto, že sdílí závěry, které učinil Nejvyšší správní soud v žalobcem citovaném rozsudku ze dne 23. 10. 2019, č. j. 6 As 106/2019-33.
17. Je skutečně třeba rozlišovat mezi právní povinností řidiče mít u sebe za jízdy řidičský průkaz a právní povinností řidičský průkaz na vyzvání předložit vymezeným úředním osobám. Z žádného podkladu opatřeného v přestupkovém řízení nelze mít za prokázané, že žalobce u sebe řidičský průkaz neměl, přičemž zmiňovaný úřední záznam prokazuje pouze to, že řidičský průkaz nebyl policejní hlídce předložen, jakkoli v něm použitá formulace svádí k závěru, že žalobce skutečně řidičský průkaz neměl. Za tímto účelem by však správní orgány musely členy policejní hlídky předvolat jako svědky a v přestupkovém řízení je vyslechnout za účelem objasnění sporné skutečnosti. Jinak nezbylo, než vycházet z toho, že policejní hlídce řidičský průkaz „toliko“ předložen nebyl, lhostejno, zda jej žalobce u sebe měl či nikoli, což však představuje nejen jiný skutek, než pro který byl žalobce uznán vinným, ale též jeho jinou právní kvalifikaci stran porušené povinnosti stanovené zákonem o silničním provozu.
18. Na uvedeném závěru soudu nic nemění ani to, že v dané věci nad rámec běžné silniční kontroly bylo cílem policejní hlídky řidičský průkaz žalobci zadržet ve smyslu § 118b zákona o silničním provozu, neboť byly splněny podmínky podle § 118a odst. 1 písm. d) téhož zákona. Z logiky věci je totiž možné řidičský průkaz zadržet pouze za předpokladu, že kontrolovaný řidič řidičský průkaz předloží. Jelikož se to zjevně nestalo, oznámila policejní hlídka tuto skutečnost správnímu orgánu I. stupně. Nebudou totiž obvykle a za běžných okolností splněny podmínky pro to, aby policejní hlídka například prováděla osobní prohlídku řidiče či prohledávala vozidlo za účelem nalezení řidičského průkazu. Soud si je vědom, že v konečném důsledku z hlediska nemožnosti řidičský průkaz zadržet je lhostejné, zda žalobce řidičský průkaz u sebe neměl, či jej na výzvu nepředložil. Z hlediska přestupkové odpovědnosti však jde o dva různé skutky, které musí správní orgán přestupci prokázat. Je tudíž v zájmu správního orgánu, aby skutek popsal tak, aby jej byl schopen shromážděnými podklady prokázat. Soud tedy uzavírá, že skutek spočívající v tom, že žalobce neměl v době kontroly řidičský průkaz u sebe, mu dosud prokázán nebyl. Žalobní námitka je důvodná a je současně dán důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve spisu.
19. Dále se soud zabýval druhou žalobní námitkou spočívající v tom, že žalobce nebyl poučen o právu žádat nařízení ústního jednání. Podle § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že správní orgán nařídí ústní jednání na požádání obviněného, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv; jinak návrh zamítne usnesením, které se oznamuje pouze obviněnému. O právu žádat nařízení ústního jednání musí být obviněný poučen. Správní

orgán nařídí ústní jednání i bez požádání obviněného, je-li to nezbytné pro zjištění stavu věci. Správní orgán prvního stupně nařídí ústní jednání i bez požádání obviněného, je-li obviněným mladistvý. Podle § 80 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že k ústnímu jednání správní orgán předvolá účastníky řízení. Ústní jednání lze konat bez přítomnosti obviněného jen tehdy, jestliže byl řádně předvolán a souhlasí s konáním ústního jednání bez vlastní přítomnosti nebo pokud se na předvolání nedostaví bez náležité omluvy nebo bez dostatečného důvodu.

20. Je nepochybné, že je povinností správního orgánu, který vede přestupkové řízení, poučit přestupce o tom, že má právo žádat nařízení ústního jednání, pokud jej správní orgán nenařídí z vlastní iniciativy. Ze správního spisu se podává, že žalobce nebyl výslovně o uvedeném procením právu v řízení poučen. Správní orgán I. stupně sice ve svých dvou vyrozuměních shora označené ustanovení citoval, nicméně poučení se reálně vztahovalo k ustanovení § 82 zákona o odpovědnosti za přestupky. Je však třeba se rovněž zabývat konkrétními okolnostmi posuzovaného přestupkového řízení. Dle názoru soudu je třeba od sebe rozlišovat procesní situaci, kdy správní orgán projednávající přestupek toliko oznámí přestupci, že bylo ukončeno shromažďování podkladů pro vydání rozhodnutí a že se k nim může vyjádřit a současně jej nepoučí o možnosti žádat ve věci nařízení ústního jednání, od procesní situace, která nastala v nynější věci. Je zjevné, že žalobce byl dvakrát vyrozuměn o tom, že správní orgán I. stupně bude provádět dokazování mimo ústní jednání, přičemž v prvním termínu se jednání zúčastnil zmocněnec žalobce, byť s plnou mocí udělenou toliko pro zastupování při nahlížení do spisu a pořizování kopie spisu. Je však věci žalobce, zda se bude hájit sám, nebo si k tomu zvolí zmocněnce, a případně v jakém rozsahu udělí zmocnění. Druhého termínu jednání se již nezúčastnil ani zmocněnec ani žalobce sám.
21. V posuzované věci je třeba vyjít primárně z toho, že správní orgán I. stupně k nařízení ústního jednání důvod neshledal a jelikož četl či konstatoval pouze listinné důkazy, byl to postup souladný se zákonem (srov. závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2020, č. j. 5 As 271/2018-32, bod 16). V principu proto správní orgán I. stupně ani nebyl povinen žalobce o provádění důkazů mimo ústní jednání, šlo-li o provádění důkazů listinami, vyrozumět (srov. závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2013, č. j. 1 As 157/2012-40). Tím, že tak učinil, však prakticky žalobci umožnil, a to hned dvakrát, aby osobního slyšení u správního orgánu I. stupně dosáhl. Jak uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 18. 12. 2018, č. j. 4 As 113/2018-39, „[u]platňování procesních práv účastníků ve správním řízení nemá vést k samoučelné přehlídce zbytečných úkonů správních orgánů. Jinak by se správní řízení stalo vyprázdněným rituálem zcela neúčelných procesních postupů správního orgánu bez jakéhokoliv smysluplného obsahu.“ Tento závěr Nejvyšší správní soud sice vyslovil ve vztahu k povinnosti správních orgánů pomáhat účastníkům odstraňovat nedostatky podání za situace, kdy by na takové poučení beztak nebylo reflektováno, nicméně obdobně jej lze vztáhnout i na nyní posuzovanou procesní situaci.
22. Ani právo být poučen o možnosti žádat nařízení ústního jednání není jen jakýmsi rituálem, který bylo nutné absolvovat před tím, než bude rozhodnuto o vině žalobce za přestupek. Tento procesní úkon má zcela jasný smysl a obsah, jímž je dát přestupci na srozuměnou, že může žádat realizaci zásady ústnosti a bezprostřednosti, tedy aby se mohl ke správnímu orgánu dostavit a přímo před ním se sám nebo zvoleným zástupcem obhajovat. Tato možnost však reálně žalobci dána byla, a přisvědčit mu lze pouze v tom, že výslovné poučení chybělo. Že nabízené možnosti nevyužil, pak nejde k tíži správních

orgánů. Soud rovněž ověřil, že žalobce nenavrhoval žádné důkazy, k jejichž provedení by bylo potřeba ústní jednání nařídit. Absence výslovného poučení za této situace tudíž nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Tato žalobní námitka proto není důvodná. K poukazu žalobce na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 29. 5. 2020, č. j. 33 A 59/2018-68, soud uvádí, že jde o rozsudek jiného krajského soudu, kterým není zdejší soud kasací ani precedenčně vázán, nadto v tam posuzované věci šlo o zcela jiné skutkové okolnosti. Ve věci posuzované Krajským soudem v Brně žalobkyně výslovně požádala o nařízení ústního jednání, nicméně prvostupňový správní orgán o její žádosti samostatně nerozhodl a přímo vydal rozhodnutí o přestupku (srov. bod 64 odkazovaného rozsudku).

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

23. Soud tak dospěl k závěru, že žaloba je důvodná a napadené rozhodnutí žalovaného zrušil proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve spisu [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Důvod ke zrušení i prvostupňového rozhodnutí soud neshledal, neboť žalobní námitku, týkající se absence poučení o právu žádat nařízení ústního jednání, důvodnou neshledal, protože změnu v popisu skutku ve vztahu k tomu, že žalobce neměl u sebe řidičský průkaz, případně jeho úplné vypuštění, může provést sám žalovaný, aniž by tím žalobce utrpěl újmu na procesních právech či by pro něj takové odvolací rozhodnutí mohlo být překvapivým (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2014, č. j. 10 As 16/2014-25, bod 29). Soud pak musel zrušit napadené rozhodnutí jako celek i ve vztahu ke druhému skutku, týkajícímu se jízdy pod vlivem alkoholu, neboť jednak o nich žalovaný rozhodl jedním výrokem, avšak především byl za oba přestupky žalobci uložen ve společném řízení úhrnný trest, který by proto nemohl při důvodnosti žaloby obstát. Soud současně věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení jsou správní orgány vázány právním názorem, který vyslovil soud v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
24. O náhradě nákladů soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný ve věci úspěch neměl a náhrada nákladů řízení mu proto nepřisluší. Naopak úspěšnému žalobci náleží náhrada důvodně vynaložených nákladů řízení. Soud tedy výrokem pod bodem II přiznal žalobci náhradu nákladů řízení účelně vynaložených na uplatnění práv u soudu. Ty spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3 000 Kč a nákladech souvisejících se zastoupením žalobce advokátem. Tyto náklady jsou tvořeny odměnou za zastupování za dva úkony právní služby (za převzetí a přípravu zastoupení a sepsí žaloby), u nichž sazba odměny činí dle advokátního tarifu 3 100 Kč za jeden úkon právní služby [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), dále jen „advokátní tarif“], tj. 6 200 Kč. Náklady zastoupení dále tvoří náhrada hotových výdajů za dva úkony právní služby po 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), vše zvýšeno o částku 1 428 Kč odpovídající náhradě za 21% DPH z předchozích částek, neboť soud z veřejné databáze ARES ověřil, že zástupce žalobce je plátcem uvedené daně. Celková výše nákladů, které žalobci v tomto soudním řízení vznikly, činí 11 228 Kč (3 000 + 8 228). Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci celkem částku 11 228 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce, JUDr. Emila Flegela (§ 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha, 27. října 2021

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
soudkyně